

KTH Teknikvetenskap

SF1624 Algebra och geometri
Onsdagen 10 juni, 2015

Skrivtid: 08:00-13:00

Tillåtna hjälpmedel: inga

Examinator: Roy Skjelnes

Tentamen består av nio uppgifter som vardera ger maximalt fyra poäng.

Del A på tentamen utgörs av de tre första uppgifterna. Till antalet erhållna poäng från del A adderas dina bonuspoäng. Poängsumman på del A kan dock som högst bli 12 poäng. Bonuspoängen beräknas automatiskt. Antal bonuspoäng framgår från resultatsidan.

De tre följande uppgifterna utgör del B och de tre sista uppgifterna del C, som främst är till för de högre betygen.

Betygsgränserna vid tentamen kommer att ges av

Betyg	A	B	C	D	E	Fx
Total poäng	27	24	21	18	16	15
varav från del C	6	3	–	–	–	–

För full poäng på en uppgift krävs att lösningen är väl presenterad och lätt att följa. Det innebär speciellt att införda beteckningar ska definieras, att den logiska strukturen tydligt beskrivs i ord eller symboler och att resonemangen är väl motiverade och tydligt förklarade. Lösningar som allvarligt brister i dessa avseenden bedöms med högst två poäng.

Var god vänd!

DEL A

1. Betrakta följande punkter i rummet:

$$A = (-1, 0, 1), B = (1, 1, 2) \quad \text{och} \quad C = (0, 0, 2).$$

- (a) Ange en parametrisk ekvation för linjen l som går genom B och C . **(1 p)**
- (b) Bestäm en ekvation (normalform) för planet π som går genom A och är ortogonalt mot l . **(1 p)**
- (c) Bestäm avståndet mellan A och linjen l . **(2 p)**

2. Till varje tal a har vi matrisen

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & -a \\ -1 & 1 & 0 \\ 2 & 2a+2 & -2a-4 \end{bmatrix}.$$

- (a) För vilka a är matrisen A inverterbar? **(2 p)**
- (b) Låt $a = 3$, och bestäm inversen till A . **(2 p)**

3. Låt $T: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ vara den linjära avbildningen

$$T(x, y, z) = (x + 2y + z, 2x + y - z, -3x - y + 2z).$$

- (a) Bestäm matrisrepresentation för avbildningen T . **(1 p)**
- (b) Bestäm en bas för nollrummet, $\ker(T)$. **(1 p)**
- (c) Bestäm dimensionen till bildrummet till T . **(1 p)**
- (d) Låt $P = \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{bmatrix}$. Bestäm någon annan punkt Q sådan att $T(P) = T(Q)$. **(1 p)**

DEL B

4. Betrakta matrisen

$$A = \begin{bmatrix} 5 & 5 & 5 \\ 5 & 5 & 5 \\ 5 & 5 & 5 \end{bmatrix}.$$

- (a) Bestäm ett egenvärde som har två linjärt oberoende egenvektorer. **(2 p)**
 (b) Ange alla egenvärden och avgör om matrisen A är diagonaliserbar. **(2 p)**

5. Låt V vara det linjära höljet till vektorerna $\begin{bmatrix} -2 \\ -2 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}$ och $\begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 2 \\ 2 \end{bmatrix}$, och låt $V^\perp$ beteckna dess ortogonala komplement.

- (a) Bestäm en bas för $V^\perp$. **(2 p)**
 (b) Låt $T: \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}^4$ vara speglingen i V , dvs $T(\vec{x}) = \vec{x}$ om $\vec{x}$ är i V , och $T(\vec{x}) = -\vec{x}$

om $\vec{x}$ är i $V^\perp$. Bestäm $T\left(\begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}\right)$. **(2 p)**

6. Bestäm en symmetrisk matris A som satisfierar följande.

- (a) Egenrummet tillhörande egenvärdet $\lambda = 2$ är $[2t \ t \ -t]^T$, godtyckliga tal t .
 (b) Egenrummet tillhörande egenvärdet $\lambda = 4$ har dimension två. **(4 p)**

Var god vänd!

DEL C

7. Bestäm den räta linje L som går genom punkten $P = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}$, och som skär de båda linjerna (4 p)

$$L_1 = \left\{ \begin{bmatrix} 3t \\ t \\ t+1 \end{bmatrix} \mid \text{tal } t \right\} \quad \text{och} \quad L_2 = \left\{ \begin{bmatrix} s \\ s+4 \\ 2s \end{bmatrix} \mid \text{tal } s \right\}.$$

8. Låt $V_1 \subset V_2 \subset \dots \subset V_n = \mathbb{R}^n$ vara en uppsättning delrum till $\mathbb{R}^n$ sådana att V_k har dimension k för varje k och V_{k-1} är ett delrum till V_k för varje $k \geq 2$. En sådan uppsättning delrum kallas en *flagga*. Låt $T: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$ vara en linjär avbildning som *stabiliserar* flaggan. Med det menas att för varje $k = 1, 2, \dots, n$ och för varje vektor $v \in \mathbb{R}^n$ gäller implikationen $v \in V_k \Rightarrow T(v) \in V_k$. Låt nu $v_1, v_2, \dots, v_n$ vara vektorer i $\mathbb{R}^n$ sådana att $\text{span}\{v_1, v_2, \dots, v_k\} = V_k$ för varje k . Visa att matrisen för T med avseende på basen $v_1, v_2, \dots, v_n$ är övertriangulär. (4 p)

9. Matrisen

$$A = \frac{1}{10} \begin{bmatrix} 3 & 1 & 4 \\ 2 & 8 & 0 \\ 5 & 1 & 6 \end{bmatrix}$$

har egenvektorer $\vec{x}_1, \vec{x}_2, \vec{x}_3$ med tillhörande egenvärden

$$\lambda_1 = 1, \quad \lambda_2 = \frac{7 + \sqrt{57}}{20}, \quad \text{och} \quad \lambda_3 = \frac{7 - \sqrt{57}}{20}.$$

- Låt $X = \begin{bmatrix} a \\ b \\ c \end{bmatrix}$ vara en vektor med positiva koefficienter $a \geq 0, b \geq 0$ och $c \geq 0$ sådana att $a + b + c = 1$. Bestäm punkten $A^n X$, när $n \rightarrow \infty$. (4 p)

SF1624 Algebra och geometri
Lösningsförslag till tentamen 2015.06.10

DEL A

1. Betrakta följande punkter i rummet:

$$A = (-1, 0, 1), B = (1, 1, 2) \quad \text{och} \quad C = (0, 0, 2).$$

- (a) Ange en parametrisk ekvation för linjen l som går genom B och C . **(1 p)**
- (b) Bestäm en ekvation (normalform) för planet π som går genom A och är ortogonalt mot l . **(1 p)**
- (c) Bestäm avståndet mellan A och linjen l . **(2 p)**

Lösningsförslag.

- (a) Linjen l som går genom B och C har vektorn $\vec{BC} = \begin{pmatrix} -1 \\ -1 \\ 0 \end{pmatrix}$ som riktningsvektor.

Linjen går t.ex. genom B och har

$$\begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = t \begin{pmatrix} -1 \\ -1 \\ 0 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix}$$

som parametrisk ekvation.

- (a) Eftersom planet är ortogonalt mot l är riktningsvektorn $\begin{pmatrix} -1 \\ -1 \\ 0 \end{pmatrix}$ en normalvektor till planet. Dessutom går planet genom A . Ekvationen blir då

$$(-1) \cdot (x - (-1)) + (-1) \cdot (y - 0) + 0 \cdot (z - 1) = 0, \quad \text{d.v.s.} \quad x + y + 1 = 0.$$

- (b) Eftersom planet är ortogonalt mot l är det eftersökta avståndet lika med avståndet mellan A och P , där P är skärningspunkten mellan planet och linjen.

$$l \cap \pi = \left\{ \begin{pmatrix} -t+1 \\ -t+1 \\ 2 \end{pmatrix} \text{ så att } -t+1 - t+1 + 1 = 0 \right\}.$$

Det följer att $t = \frac{3}{2}$ och $P = \begin{pmatrix} -1/2 \\ -1/2 \\ 2 \end{pmatrix}$. Avståndet blir alltså

$$d(A, P) = \|\vec{AP}\| = \sqrt{\frac{1}{4} + \frac{1}{4} + 1} = \sqrt{\frac{3}{2}}.$$

2. Till varje tal a har vi matrisen

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & -a \\ -1 & 1 & 0 \\ 2 & 2a+2 & -2a-4 \end{bmatrix}.$$

- (a) För vilka a är matrisen A inverterbar? (2 p)
 (b) Låt $a = 3$, och bestäm inversen till A . (2 p)

Lösningförslag.

(a) Genom att addera multipler av den första raden till den andra och den tredje får vi

$$\begin{aligned} \det \begin{bmatrix} 1 & 1 & -a \\ -1 & 1 & 0 \\ 2 & 2a+2 & -2a-4 \end{bmatrix} &= \det \begin{bmatrix} 1 & 1 & -a \\ 0 & 2 & -a \\ 0 & 2a & -4 \end{bmatrix} \\ &= 1 \det \begin{bmatrix} 2 & -a \\ 2a & -4 \end{bmatrix} \\ &= 2(-4) - 2a(-a) \\ &= 2(a^2 - 4). \end{aligned}$$

Determinanten $\det(A)$ är alltså noll om $a = \pm 2$, så A är inverterbar för alla a förutom dessa värden.

(b) Då $a = 3$ är

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & -3 \\ -1 & 1 & 0 \\ 2 & 8 & -10 \end{bmatrix}.$$

Genom radoperationer har vi

$$\begin{aligned} \left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 1 & -3 & 1 & 0 & 0 \\ -1 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 2 & 8 & -10 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right] &\sim \left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 1 & -3 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & -3 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 6 & -4 & -2 & 0 & 1 \end{array} \right] \\ &\sim \left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 1 & -3 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & -3 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 5 & -5 & -3 & 1 \end{array} \right] \\ &\sim \left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 1 & 0 & -2 & -9/5 & 3/5 \\ 0 & 2 & 0 & -2 & -4/5 & 3/5 \\ 0 & 0 & 1 & -1 & -3/5 & 1/5 \end{array} \right] \\ &\sim \left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & -1 & -7/5 & 3/10 \\ 0 & 1 & 0 & -1 & -2/5 & 3/10 \\ 0 & 0 & 1 & -1 & -3/5 & 1/5 \end{array} \right] \end{aligned}$$

Så våran kandidat till invers är

$$A^{-1} = \begin{bmatrix} -1 & -7/5 & 3/10 \\ -1 & -2/5 & 3/10 \\ -1 & -3/5 & 2/10 \end{bmatrix}.$$

Vi gör en kontroll

$$\begin{bmatrix} 1 & 1 & -3 \\ -1 & 1 & 0 \\ 2 & 8 & -10 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} -1 & -7/5 & 3/10 \\ -1 & -2/5 & 3/10 \\ -1 & -3/5 & 2/10 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 - 1 + 3 = 1 & \frac{-7-2+9}{5} = 0 & \frac{3+3-6}{10} = 0 \\ 1 - 1 = 0 & \frac{7-2}{5} = 1 & \frac{-14-16+30}{10} = 0 \\ \frac{3+3-6}{10} = 0 & \frac{-3+3}{10} = 0 & \frac{6+24-20}{10} = 1 \end{bmatrix}.$$

Svar.

3. Låt $T: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ vara den linjära avbildningen

$$T(x, y, z) = (x + 2y + z, 2x + y - z, -3x - y + 2z).$$

- (a) Bestäm matrisrepresentation för avbildningen T . **(1 p)**
 (b) Bestäm en bas för nollrummet, $\ker(T)$. **(1 p)**
 (c) Bestäm dimensionen till bildrummet till T . **(1 p)**
 (d) Låt $P = \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{bmatrix}$. Bestäm någon annan punkt Q sådan att $T(P) = T(Q)$. **(1 p)**

Lösningförslag.

(a) Vi har

$$T \left(\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} x + 2y + z \\ 2x + y - z \\ -3x - y + 2z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 2 & 1 & -1 \\ -3 & -1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix}$$

så matrisrepresentationen för avbildningen T är

$$M_T = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 2 & 1 & -1 \\ -3 & -1 & 2 \end{bmatrix}.$$

(b) Gauss-Jordan-elimination överför M_T till trappform som

$$\begin{aligned} \begin{bmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 2 & 1 & -1 \\ -3 & -1 & 2 \end{bmatrix} &\sim \begin{bmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 0 & -3 & -3 \\ 0 & 5 & 5 \end{bmatrix} \\ &\sim \begin{bmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \\ &\sim \begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}. \end{aligned}$$

Vi ser att lösningarna till ekvationssystemet

$$M_T \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

ges av

$$\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} t \\ -t \\ t \end{bmatrix} = t \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

för reella tal t . En bas för nollrummet till T ges alltså till exempel av vektorn

$$\begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix}.$$

- (c) Dimensionen av bildrummet för T ges av rangen av matrisen M_T , vilket i sin tur ges av antalet nollskiljda rader i den reducerade trappformen. I detta fall ser vi att dimensionen av bildrummet till T är lika med 2.
- (d) Vi har att $P + Q'$, med Q' i nollrummet till T har samma bild som $T(P)$. Nollrummet till T ges som $[t \ -t \ t]^T$. T.ex. kan vi välja

$$Q = \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ 4 \end{bmatrix}.$$

Svar.

DEL B

4. Betrakta matrisen

$$A = \begin{bmatrix} 5 & 5 & 5 \\ 5 & 5 & 5 \\ 5 & 5 & 5 \end{bmatrix}.$$

- (a) Bestäm ett egenvärde som har två linjärt oberoende egenvektorer. **(2 p)**
 (b) Ange alla egenvärden och avgör om matrisen A är diagonaliserbar. **(2 p)**

Lösningförslag.

(a) Matrisen A har rank 1, uppenbarligen då

$$\begin{bmatrix} 5 & 5 & 5 \\ 5 & 5 & 5 \\ 5 & 5 & 5 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 5 & 5 & 5 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}.$$

Det följer att nollrummet har dimension två. Därmed är $\lambda = 0$ ett egenvärde med två linjärt oberoende egenvektorer.

(b) Det karakteristiska polynomet till A är

$$0 = \det(\lambda I - A) = \det \begin{bmatrix} \lambda - 5 & -5 & -5 \\ -5 & \lambda - 5 & -5 \\ -5 & -5 & \lambda - 5 \end{bmatrix}.$$

Om vi adderar andra och tredje raden till den första erhåller vi

$$\begin{aligned} 0 &= \det \begin{bmatrix} \lambda - 5 & -5 & -5 \\ -5 & \lambda - 5 & -5 \\ -5 & -5 & \lambda - 5 \end{bmatrix} \\ &= \det \begin{bmatrix} \lambda - 15 & \lambda - 15 & \lambda - 15 \\ -5 & \lambda - 5 & -5 \\ -5 & -5 & \lambda - 5 \end{bmatrix} \\ &= (\lambda - 15) \det \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ -5 & \lambda - 5 & -5 \\ -5 & -5 & \lambda - 5 \end{bmatrix} \\ &= (\lambda - 15) \det \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & \lambda & 0 \\ 0 & 0 & \lambda \end{bmatrix} \\ &= (\lambda - 15)\lambda^2. \end{aligned}$$

Och vi har alla nollställen till det karakteristiska polynomet, $\lambda = 0$ och $\lambda = 15$. Dimensionen till deras tillhörande egenrum är lika med den algebraiska multipliciteten (2 och 1, respektivt), och det följer att matrisen är diagonaliserbar.

5. Låt V vara det linjära höljet till vektorerna $\begin{bmatrix} -2 \\ -2 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}$ och $\begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 2 \\ 2 \end{bmatrix}$, och låt $V^\perp$ beteckna dess

ortogonala komplement.

(a) Bestäm en bas för $V^\perp$. (2 p)

(b) Låt $T: \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}^4$ vara speglingen i V , dvs $T(\vec{x}) = \vec{x}$ om $\vec{x}$ är i V , och $T(\vec{x}) = -\vec{x}$

om $\vec{x}$ är i $V^\perp$. Bestäm $T\left(\begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}\right)$. (2 p)

Lösningförslag.

(a) Rummet $V^\perp$ består av alla vektorer $[x \ y \ z \ w]^T$ som är vinkelräta mot de båda vektorerna $\vec{v}_1 = [-2 \ -2 \ 0 \ 1]^T$ och $\vec{v}_2 = [1 \ 0 \ 2 \ 2]^T$. Skrivet på matrisform betyder det att $[x \ y \ z \ w]^T$ uppfyller

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 2 & 2 \\ -2 & -2 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ w \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}.$$

Genom radoperationer får vi

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 2 & 2 \\ -2 & -2 & 0 & 1 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & 0 & 2 & 2 \\ 0 & -2 & 4 & 5 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & 0 & 2 & 2 \\ 0 & 1 & -2 & -\frac{5}{2} \end{bmatrix},$$

så vi ser att lösningarna är

$$\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ w \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -2s - 2t \\ 2s + \frac{5}{2}t \\ s \\ t \end{bmatrix} = s \begin{bmatrix} -2 \\ 2 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} + \frac{t}{2} \begin{bmatrix} -4 \\ -5 \\ 0 \\ 2 \end{bmatrix}$$

för reella tal s och t . En bas för $V^\perp$ kan alltså väljas som de två vektorerna

$$\vec{v}_3 = \begin{bmatrix} -2 \\ 2 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} \quad \text{och} \quad \vec{v}_4 = \begin{bmatrix} -4 \\ 5 \\ 0 \\ 2 \end{bmatrix}.$$

(b) Vi normaliserar vektorerna $\vec{v}_1$ och $\vec{v}_2$, och erhåller en ON-bas för vektorrummet V ,

$$\vec{n}_1 = \frac{1}{3} \begin{bmatrix} -2 \\ -2 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} \quad \text{och} \quad \vec{n}_2 = \frac{1}{3} \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 2 \\ 2 \end{bmatrix}.$$

Vi låter $\vec{x} = [1 \ 1 \ 1 \ 1]^T$. Vi har att

$$\begin{aligned} \text{proj}_V(\vec{x}) &= (\vec{n}_1 \cdot \vec{x})\vec{n}_1 + (\vec{n}_2 \cdot \vec{x})\vec{n}_2 \\ &= \frac{1}{3}(-3)\vec{n}_1 + \frac{5}{3}\vec{n}_2 \\ &= \frac{1}{9} \begin{bmatrix} 6+5 \\ 6+0 \\ 0+10 \\ -3+10 \end{bmatrix} = \frac{1}{9} \begin{bmatrix} 11 \\ 6 \\ 10 \\ 7 \end{bmatrix}. \end{aligned}$$

Detta ger att $\vec{x} - \text{proj}_V(\vec{x}) = \frac{1}{9} \begin{bmatrix} -2 \\ 3 \\ -1 \\ 2 \end{bmatrix}$. Vi har nu att

$$\begin{aligned} T(\vec{x}) &= T(\text{proj}_V(\vec{x})) + T(\vec{x} - \text{proj}_V(\vec{x})) \\ &= \text{proj}_V(\vec{x}) - \vec{x} + \text{proj}_V(\vec{x}) \\ &= \frac{1}{9} \begin{bmatrix} 11 \\ 6 \\ 10 \\ 7 \end{bmatrix} - \frac{1}{9} \begin{bmatrix} +2 \\ 3 \\ -1 \\ 2 \end{bmatrix} = \frac{1}{9} \begin{bmatrix} 13 \\ 3 \\ 11 \\ 5 \end{bmatrix}. \end{aligned}$$

(b') *Alternativt:* Vi har en bas $\{\vec{v}_1, \vec{v}_2\}$ för V , och en bas $\{\vec{v}_3, \vec{v}_4\}$ för $V^\perp$. Vi bestämmer koordinatmatrisen för $\vec{x} = [1 \ 1 \ 1 \ 1]^T$ i basen $\{\vec{v}_1, \dots, \vec{v}_4\}$. Detta leder till ett linjärt ekvationssystem, vars totalmatris är

$$\left[\begin{array}{cccc|c} -2 & 1 & -2 & -4 & 1 \\ -2 & 0 & 2 & 5 & 1 \\ 0 & 2 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 2 & 0 & 2 & 1 \end{array} \right].$$

Vi utför elementära radoperationer

$$\sim \left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 0 & 2 & 1 \\ 0 & 2 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 4 & 2 & 9 & 3 \\ 0 & 5 & -2 & 0 & 3 \end{array} \right] \sim \left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & -1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & \frac{1}{2} & 0 & \frac{1}{2} \\ 0 & 0 & 0 & 9 & 1 \\ 0 & 0 & -\frac{9}{2} & 0 & \frac{1}{2} \end{array} \right] \sim \left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 0 & 0 & -\frac{3}{9} \\ 0 & 1 & 0 & 0 & \frac{5}{9} \\ 0 & 0 & 1 & 0 & -\frac{1}{9} \\ 0 & 0 & 0 & 1 & \frac{1}{9} \end{array} \right].$$

Detta ger att

$$\vec{x} = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} = -\frac{3}{9}\vec{v}_1 + \frac{5}{9}\vec{v}_2 - \frac{1}{9}\vec{v}_3 + \frac{1}{9}\vec{v}_4.$$

Och speciellt har vi att

$$T(\vec{x}) = -\frac{3}{9}\vec{v}_1 + \frac{5}{9}\vec{v}_2 + \frac{1}{9}\vec{v}_3 - \frac{1}{9}\vec{v}_4 = \frac{1}{9} \begin{bmatrix} 13 \\ 3 \\ 11 \\ 5 \end{bmatrix}.$$

Svar.

6. Bestäm en symmetrisk matris A som satisfierar följande.

- (a) Egenrummet tillhörande egenvärdet $\lambda = 2$ är $[2t \ t \ -t]^T$, godtyckliga tal t .
 (b) Egenrummet tillhörande egenvärdet $\lambda = 4$ har dimension två. (4 p)

Lösningförslag. Villkoret (a) ger att $v = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix}$ är en egenvektor till A med egenvärdet

2. Vi har från boken att egenvektorer tillhörande olika egenvärden, av en symmetrisk matris är ortogonala. Detta betyder att egenrummet tillhörande egenvärdet 4 är ortogonal till $\begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix}$. Med andra ord att egenrummet E_4 ges av planet $2x + y - z = 0$. Vi väljer en ortogonal bas $\{\vec{u}, \vec{w}\}$ för planet;

$$u := \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} \quad \text{och} \quad w := \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix}.$$

Vi behöver inte välja en ortogonal bas, men detta val kommer att göra våra beräkningar nedan enklare. I basen $\{v, u, w\}$ blir matrisrepresentationen av vår tänkta avbildning lika med

$$\begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 4 \end{bmatrix}.$$

Den sökta matrisen A är matrisrepresentationen av avbildningen i standardbasen. Detta betyder att

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix}^{-1}$$

Innan vi börjar bestämma inversmatrisen, noterar vi följande.

$$\begin{bmatrix} 2 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix}^T \begin{bmatrix} 2 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 6 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix}.$$

Detta ger att den sökta inversmatrisen är följande produkt

$$\begin{bmatrix} 2 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix}^{-1} = \begin{bmatrix} 6 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{1}{6} & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{2} & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{3} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \end{bmatrix}.$$

Vi insätter detta i vårt uttryck för matrisen A , och erhåller att

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{1}{6} & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{2} & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{3} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \end{bmatrix} =$$

$$\begin{aligned}
&= \begin{bmatrix} 2 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{1}{3} & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{4}{3} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \end{bmatrix} = \\
&= \begin{bmatrix} \frac{2}{3} & 0 & \frac{4}{3} \\ \frac{1}{3} & 2 & \frac{-4}{3} \\ \frac{-1}{3} & 2 & \frac{4}{3} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{8}{3} & \frac{-2}{3} & \frac{2}{3} \\ \frac{-2}{3} & \frac{11}{3} & \frac{1}{3} \\ \frac{1}{3} & \frac{1}{3} & \frac{11}{3} \end{bmatrix} = \frac{1}{3} \begin{bmatrix} 8 & -2 & 2 \\ -2 & 11 & 1 \\ 2 & 1 & 11 \end{bmatrix}.
\end{aligned}$$

DEL C

7. Bestäm den räta linje L som går genom punkten $P = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}$, och som skär de båda linjerna (4 p)

$$L_1 = \left\{ \begin{bmatrix} 3t \\ t \\ t+1 \end{bmatrix} \mid \text{tal } t \right\} \quad \text{och} \quad L_2 = \left\{ \begin{bmatrix} s \\ s+4 \\ 2s \end{bmatrix} \mid \text{tal } s \right\}.$$

Lösningförslag. Riktningsektorn från punkten P till en punkt Q på linjen L_1 är $Q - P = [3t - 1 \quad t - 1 \quad t]^T$. Och liknande blir $[s - 1 \quad s + 3 \quad 2s - 1]^T$ riktningsektor från P till en punkt på linjen L_2 . För att bestämma L måste vi bestämma talen s och t sådana att vektorerna $\begin{bmatrix} 3t - 1 \\ t - 1 \\ t \end{bmatrix}$ och $\begin{bmatrix} s - 1 \\ s + 3 \\ 2s - 1 \end{bmatrix}$ är parallella. Att vektorerna är parallella betyder att det finns λ som löser ekvationssystemet

$$\begin{cases} 3t\lambda - \lambda = s - 1 \\ t\lambda - \lambda = s + 3 \\ t\lambda = 2s - 1. \end{cases}$$

Om vi subtraherar den andra ekvationen från den första, får vi att $2t\lambda = -4$. Detta ger $t\lambda = -2$. Den tredje ekvationen ger $-2 = 2s - 1$, alltså att $s = \frac{-1}{2}$. Vi kan använda den andra ekvationen att få $-2 - \lambda = \frac{-1}{2} + 3$ som ger $\lambda = \frac{-9}{2}$. Alltså $t = \frac{4}{9}$. Man verifierar att $\lambda = \frac{-9}{2}$, $t = \frac{4}{9}$ och $s = \frac{-1}{2}$ också uppfyller den första ekvationen.

Vi konstaterar därmed att $\begin{bmatrix} s - 1 \\ s + 3 \\ 2s - 1 \end{bmatrix}$, med $s = \frac{-1}{2}$, är en riktningsektor till L . Denna

vektor har koordinater $\begin{bmatrix} \frac{-3}{2} \\ \frac{5}{2} \\ -2 \end{bmatrix}$, och därför är också $\begin{bmatrix} -3 \\ 5 \\ -4 \end{bmatrix}$ en riktningsektor till L .

Linjen L är $\begin{bmatrix} -3t + 1 \\ 5t + 1 \\ -4t + 1 \end{bmatrix}$, med godtyckligt tal t .

Svar.

8. Låt $V_1 \subset V_2 \subset \dots \subset V_n = \mathbb{R}^n$ vara en uppsättning delrum till $\mathbb{R}^n$ sådana att V_k har dimension k för varje k och V_{k-1} är ett delrum till V_k för varje $k \geq 2$. En sådan uppsättning delrum kallas en *flagga*. Låt $T: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$ vara en linjär avbildning som *stabiliserar* flaggan. Med det menas att för varje $k = 1, 2, \dots, n$ och för varje vektor $v \in \mathbb{R}^n$ gäller implikationen $v \in V_k \Rightarrow T(v) \in V_k$. Låt nu $v_1, v_2, \dots, v_n$ vara vektorer i $\mathbb{R}^n$ sådana att $\text{span}\{v_1, v_2, \dots, v_k\} = V_k$ för varje k . Visa att matrisen för T med avseende på basen $v_1, v_2, \dots, v_n$ är övertriangulär. **(4 p)**

Lösningförslag. Låt B vara matrisen för T med avseende på basen $v_1, v_2, \dots, v_n$. För varje $k = 1, 2, \dots, n$ gäller att v_k tillhör V_k eftersom $\text{span}\{v_1, v_2, \dots, v_k\} = V_k$. Eftersom T stabiliserar flaggan följer av detta att även $T(v_k)$ tillhör V_k , så $T(v_k)$ kan skrivas som en linjärkombination $b_{1,k}v_1 + b_{2,k}v_2 + \dots + b_{k,k}v_k$ av $v_1, v_2, \dots, v_k$, där $b_{1,k}, b_{2,k}, \dots, b_{k,k}$ är reella tal. Med avseende på basen $v_1, v_2, \dots, v_n$ har v_k och $T(v_k)$ koordinatvektorerna

$$\begin{bmatrix} 0 \\ \vdots \\ 0 \\ 1 \\ 0 \\ \vdots \\ 0 \end{bmatrix} \quad \text{respektive} \quad \begin{bmatrix} b_{1,k} \\ b_{2,k} \\ \vdots \\ b_{k,k} \\ 0 \\ \vdots \\ 0 \end{bmatrix},$$

där den ensamma ettan står på rad k . Vi drar slutsatsen att

$$B = \begin{pmatrix} b_{1,1} & b_{1,2} & \dots & b_{1,n} \\ 0 & b_{2,2} & \dots & \vdots \\ \vdots & \ddots & \ddots & \vdots \\ 0 & \dots & 0 & b_{n,n} \end{pmatrix}$$

och alltså är B övertriangulär.

9. Matrisen

$$A = \frac{1}{10} \begin{bmatrix} 3 & 1 & 4 \\ 2 & 8 & 0 \\ 5 & 1 & 6 \end{bmatrix}$$

har egenvektorer $\vec{x}_1, \vec{x}_2, \vec{x}_3$ med tillhörande egenvärden

$$\lambda_1 = 1, \quad \lambda_2 = \frac{7 + \sqrt{57}}{20}, \quad \text{och} \quad \lambda_3 = \frac{7 - \sqrt{57}}{20}.$$

Låt $X = \begin{bmatrix} a \\ b \\ c \end{bmatrix}$ vara en vektor med positiva koefficienter $a \geq 0, b \geq 0$ och $c \geq 0$ sådana att $a + b + c = 1$. Bestäm punkten $A^n X$, när $n \rightarrow \infty$. (4 p)

Lösningförslag. Vi har tre olika egenvärden, och vet därmed att egenvektorerna $\vec{x}_1, \vec{x}_2$, och $\vec{x}_3$ bildar en bas för $\mathbb{R}^3$. Skriv X som linjär kombination $X = \alpha_1 \vec{x}_1 + \alpha_2 \vec{x}_2 + \alpha_3 \vec{x}_3$. Från linjäriteten av A^n får vi att

$$\begin{aligned} A^n X &= \alpha_1 A^n \vec{x}_1 + \alpha_2 A^n \vec{x}_2 + \alpha_3 A^n \vec{x}_3 \\ &= \alpha_1 \lambda_1^n \vec{x}_1 + \alpha_2 \lambda_2^n \vec{x}_2 + \alpha_3 \lambda_3^n \vec{x}_3. \end{aligned}$$

Vi har att $|7 + \sqrt{57}| < 20$ och $|7 - \sqrt{57}| < 20$. Detta betyder att λ_2 och λ_3 har belopp äkta mindre än 1, och när $n \rightarrow \infty$ då vill $\lambda_2^n \rightarrow 0$ och $\lambda_3^n \rightarrow 0$. Detta betyder att $A^n X \rightarrow \alpha_1 \vec{x}_1$ när $n \rightarrow \infty$. Vi vill nu bestämma linjen som egenvektorn $\vec{x}_1$ spänner upp. Egenvektorn $\vec{x}_1$ ges av det homogena ekvationssystemet som tillsvarar matrisen

$$A - \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \frac{1}{10} \begin{bmatrix} -7 & 1 & 4 \\ 2 & -2 & 0 \\ 5 & 1 & -4 \end{bmatrix}.$$

Gauss-Jordan elimination ger

$$\begin{bmatrix} -7 & 1 & 4 \\ 2 & -2 & 0 \\ 5 & 1 & -4 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \\ -7 & 1 & 4 \\ 5 & 1 & -4 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 0 & -6 & 4 \\ 0 & 6 & -4 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 0 & -3 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}.$$

Med andra ord, egenrummet tillhörande egenvärdet $\lambda_1 = 1$ är vektorerna $\begin{bmatrix} \frac{2}{3}t \\ \frac{2}{3}t \\ \frac{2}{3}t \\ t \end{bmatrix}$ med godtyckliga tal t .

Vi noterar sedan att varje kolumn i matrisen A summerar till ett. Detta betyder att om vi har en vektor $X = [a \ b \ c]^T$ där $a + b + c = 1$, då vill också koefficienterna till AX summera till ett;

$$AX = \frac{1}{10} \begin{bmatrix} 3a + b + 4c \\ 2a + 8b \\ 5a + b + 6c \end{bmatrix},$$

och vi har att

$$\frac{1}{10}(3a + b + 4c + 2a + 8b + 5a + b + 6c) = \frac{1}{10}10(a + b + c) = 1.$$

Detta betyder att matrisen A avbildar planet $x + y + z = 1$ i sig själv. Vi använder nu dessa två egenskaper vi har kunnat konstatera. Det ena är att $A^n X$ konvergerar mot linjen $\text{Span}(\vec{x}_1)$, och det andra är att koefficienterna till vektorn $A^n X$ vill vara positiva, och summera till ett.

En punkt på linjen $\text{Span}(\vec{x}_1)$ är på formen, $\begin{bmatrix} \frac{2}{3}t \\ \frac{3}{3}t \\ t \end{bmatrix}$, och kravet att koefficienterna är positiva och summerar till 1 ger att $t = \frac{3}{7}$. Vi har visat att vektorn $A^n X$ vill konvergera mot punkten

$$\begin{bmatrix} \frac{2}{7} \\ \frac{3}{7} \\ \frac{3}{7} \end{bmatrix}.$$

KTH Teknikvetenskap

SF1624 Algebra och geometri
Solutions for Examn 2015.06.10

DEL A

1. We have the following points in three space:

$$A = (-1, 0, 1), B = (1, 1, 2) \quad \text{och} \quad C = (0, 0, 2).$$

- (a) Give a parametric representation of the line l passing through B and C . **(1 p)**
- (b) Determine an equation (normal form) for the plane π containing A , and orthogonal against l . **(1 p)**
- (c) Determine the distance between point A and the line l . **(2 p)**

Solution.

- (a) The line l passing through B and C has directional vector $\vec{BC} = \begin{pmatrix} -1 \\ -1 \\ 0 \end{pmatrix}$. The line passes through e.g. the point B , which gives the parametric representation

$$\begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = t \begin{pmatrix} -1 \\ -1 \\ 0 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix}.$$

- (a) As the sought plane is orthogonal l , the directional vector $\begin{pmatrix} -1 \\ -1 \\ 0 \end{pmatrix}$ is also a normal vector for the plane. The plane also passes through A . An equation is then

$$(-1) \cdot (x - (-1)) + (-1) \cdot (y - 0) + 0 \cdot (z - 1) = 0, \quad \text{d.v.s.} \quad x + y + 1 = 0.$$

- (b) We have that l is orthogonal to the plane π . It follows that the distance we are seeking equals the distance between A and P , where P is the intersection point of π and l . We have that

$$l \cap \pi = \left\{ \begin{pmatrix} -t+1 \\ -t+1 \\ 2 \end{pmatrix} \text{ s\u00e5 att } -t+1 - t+1 + 1 = 0 \right\}.$$

It follows that $t = \frac{3}{2}$, and that $P = \begin{pmatrix} -1/2 \\ -1/2 \\ 2 \end{pmatrix}$. The sought distance is

$$d(A, P) = \|\vec{AP}\| = \sqrt{\frac{1}{4} + \frac{1}{4} + 1} = \sqrt{\frac{3}{2}}.$$

2. For each number a we have the matrix

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & -a \\ -1 & 1 & 0 \\ 2 & 2a+2 & -2a-4 \end{bmatrix}.$$

- (a) For which values of a is the matrix A invertible? (2 p)
 (b) Let $a = 3$, and determine the inverse of A . (2 p)

Solution.

(a) By adding multiples of the first row to the second and the third, we get

$$\begin{aligned} \det \begin{bmatrix} 1 & 1 & -a \\ -1 & 1 & 0 \\ 2 & 2a+2 & -2a-4 \end{bmatrix} &= \det \begin{bmatrix} 1 & 1 & -a \\ 0 & 2 & -a \\ 0 & 2a & -4 \end{bmatrix} \\ &= 1 \det \begin{bmatrix} 2 & -a \\ 2a & -4 \end{bmatrix} \\ &= 2(-4) - 2a(-a) \\ &= 2(a^2 - 4). \end{aligned}$$

The determinant $\det(A)$ is therefore zero if and only if $a = \pm 2$, so the matrix A is invertible for all other values of a .

(b) When $a = 3$, we have the matrix

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & -3 \\ -1 & 1 & 0 \\ 2 & 8 & -10 \end{bmatrix}.$$

Prosecuting elementary row operations give

$$\begin{aligned} \left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 1 & -3 & 1 & 0 & 0 \\ -1 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 2 & 8 & -10 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right] &\sim \left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 1 & -3 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & -3 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 6 & -4 & -2 & 0 & 1 \end{array} \right] \\ &\sim \left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 1 & -3 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & -3 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 5 & -5 & -3 & 1 \end{array} \right] \\ &\sim \left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 1 & 0 & -2 & -9/5 & 3/5 \\ 0 & 2 & 0 & -2 & -4/5 & 3/5 \\ 0 & 0 & 1 & -1 & -3/5 & 1/5 \end{array} \right] \\ &\sim \left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & -1 & -7/5 & 3/10 \\ 0 & 1 & 0 & -1 & -2/5 & 3/10 \\ 0 & 0 & 1 & -1 & -3/5 & 1/5 \end{array} \right] \end{aligned}$$

Our candidate for the inverse is

$$A^{-1} = \begin{bmatrix} -1 & -7/5 & 3/10 \\ -1 & -2/5 & 3/10 \\ -1 & -3/5 & 2/10 \end{bmatrix}.$$

We control our answer

$$\begin{bmatrix} 1 & 1 & -3 \\ -1 & 1 & 0 \\ 2 & 8 & -10 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} -1 & -7/5 & 3/10 \\ -1 & -2/5 & 3/10 \\ -1 & -3/5 & 2/10 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 - 1 + 3 = 1 & \frac{-7-2+9}{5} = 0 & \frac{3+3-6}{10} = 0 \\ 1 - 1 = 0 & \frac{7-2}{5} = 1 & \frac{-14-16+30}{10} = 0 \\ \frac{3+3-6}{10} = 0 & \frac{-3+3}{10} = 0 & \frac{6+24-20}{10} = 1 \end{bmatrix}.$$

Answer.

3. Let $T: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ be the linear map

$$T(x, y, z) = (x + 2y + z, 2x + y - z, -3x - y + 2z).$$

- (a) Determine a matrix representation of the map T . **(1 p)**
 (b) Determine a basis for the kernel, $\ker(T)$. **(1 p)**
 (c) Determine the dimension of the image of T . **(1 p)**
 (d) Let $P = \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{bmatrix}$. Determine another point Q such that $T(P) = T(Q)$. **(1 p)**

Solution.

(a) We have that

$$T\left(\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} x + 2y + z \\ 2x + y - z \\ -3x - y + 2z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 2 & 1 & -1 \\ -3 & -1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix}$$

and it follows that the matrix representation of T is

$$M_T = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 2 & 1 & -1 \\ -3 & -1 & 2 \end{bmatrix}.$$

(b) Gauss-Jordan elimination transforms M_T to row echolon form

$$\begin{aligned} \begin{bmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 2 & 1 & -1 \\ -3 & -1 & 2 \end{bmatrix} &\sim \begin{bmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 0 & -3 & -3 \\ 0 & 5 & 5 \end{bmatrix} \\ &\sim \begin{bmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \\ &\sim \begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}. \end{aligned}$$

We read off the solutions to the system

$$M_T \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

as

$$\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} t \\ -t \\ t \end{bmatrix} = t \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

for real numbers t . A basis for the kernel is then given by, for instance, the vector

$$\begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix}.$$

- (c) The dimension of the image equals the rank of the matrix M_T , which equals the number of leading ones. In this case the rank is two.
- (d) We have that $P + Q'$, with Q' in the kernel of T have the same image as $T(P)$. The kernel of T is $[t \ -t \ t]^T$. So, we can for instance choose

$$Q = \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ 4 \end{bmatrix}.$$

Answer.

DEL B

4. We have the matrix

$$A = \begin{bmatrix} 5 & 5 & 5 \\ 5 & 5 & 5 \\ 5 & 5 & 5 \end{bmatrix}.$$

(a) Determine one eigenvalue that has two linearly independent eigenvectors. **(2 p)**

(b) Determine all eigenvalues, and determine wheter the matrix A is diagonalizable. **(2 p)**

Solution.

(a) The matrix A has rank 1, clearly as

$$\begin{bmatrix} 5 & 5 & 5 \\ 5 & 5 & 5 \\ 5 & 5 & 5 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 5 & 5 & 5 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}.$$

So, the kernel is of dimension two. Therefore $\lambda = 0$ is one eigenvalue having two linearly independent eigenvectors.

(b) The characteristic polynomial of A is

$$0 = \det(\lambda I - A) = \det \begin{bmatrix} \lambda - 5 & -5 & -5 \\ -5 & \lambda - 5 & -5 \\ -5 & -5 & \lambda - 5 \end{bmatrix}.$$

If we add the second and the third row to the first row, we get

$$\begin{aligned} 0 &= \det \begin{bmatrix} \lambda - 5 & -5 & -5 \\ -5 & \lambda - 5 & -5 \\ -5 & -5 & \lambda - 5 \end{bmatrix} \\ &= \det \begin{bmatrix} \lambda - 15 & \lambda - 15 & \lambda - 15 \\ -5 & \lambda - 5 & -5 \\ -5 & -5 & \lambda - 5 \end{bmatrix} \\ &= (\lambda - 15) \det \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ -5 & \lambda - 5 & -5 \\ -5 & -5 & \lambda - 5 \end{bmatrix} \\ &= (\lambda - 15) \det \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & \lambda & 0 \\ 0 & 0 & \lambda \end{bmatrix} \\ &= (\lambda - 15)\lambda^2. \end{aligned}$$

We now know all the roots of the characteristic polyomial, $\lambda = 0$ and $\lambda = 15$. As the dimensions of their corresponding eigenspaces equals their algebraic multiplicities (2 and 1, respectively) we get that the matrix is diagonalizable.

5. Let V be the linear span of the vectors $\begin{bmatrix} -2 \\ -2 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}$ and $\begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 2 \\ 2 \end{bmatrix}$, and let $V^\perp$ denote its orthogonal complement.

(a) Determine a basis for $V^\perp$. (2 p)

(b) Let $T: \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}^4$ be the reflection through V , i.e. $T(\vec{x}) = \vec{x}$ if $\vec{x}$ is in V , and $T(\vec{x}) =$

$-\vec{x}$ if $\vec{x}$ is in $V^\perp$. Determine $T\left(\begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}\right)$. (2 p)

Solution.

(a) The vector space $V^\perp$ consists of all vectors $[x \ y \ z \ w]^T$ that are orthogonal against the two vectors $\vec{v}_1 = [-2 \ -2 \ 0 \ 1]^T$ and $\vec{v}_2 = [1 \ 0 \ 2 \ 2]^T$. Written in matrix form that means that $[x \ y \ z \ w]^T$ satisfies

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 2 & 2 \\ -2 & -2 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ w \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}.$$

By elementary row operations we get that

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 2 & 2 \\ -2 & -2 & 0 & 1 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & 0 & 2 & 2 \\ 0 & -2 & 4 & 5 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & 0 & 2 & 2 \\ 0 & 1 & -2 & -\frac{5}{2} \end{bmatrix},$$

and we read off the solutions as

$$\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ w \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -2s - 2t \\ 2s + \frac{5}{2}t \\ s \\ t \end{bmatrix} = s \begin{bmatrix} -2 \\ 2 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} + \frac{t}{2} \begin{bmatrix} -4 \\ -5 \\ 0 \\ 2 \end{bmatrix}$$

with parameters s and t . A basis for $V^\perp$ can therefore be chosen as the two vectors

$$\vec{v}_3 = \begin{bmatrix} -2 \\ 2 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} \quad \text{and} \quad \vec{v}_4 = \begin{bmatrix} -4 \\ 5 \\ 0 \\ 2 \end{bmatrix}.$$

(b) We normalize the vectors $\vec{v}_1$ and $\vec{v}_2$, and then get an ON-basis for the vector space V ,

$$\vec{n}_1 = \frac{1}{3} \begin{bmatrix} -2 \\ -2 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} \quad \text{och} \quad \vec{n}_2 = \frac{1}{3} \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 2 \\ 2 \end{bmatrix}.$$

We let $\vec{x} = [1 \ 1 \ 1 \ 1]^T$. We have that

$$\begin{aligned} \text{proj}_V(\vec{x}) &= (\vec{n}_1 \cdot \vec{x})\vec{n}_1 + (\vec{n}_2 \cdot \vec{x})\vec{n}_2 \\ &= \frac{1}{3}(-3)\vec{n}_1 + \frac{5}{3}\vec{n}_2 \\ &= \frac{1}{9} \begin{bmatrix} 6+5 \\ 6+0 \\ 0+10 \\ -3+10 \end{bmatrix} = \frac{1}{9} \begin{bmatrix} 11 \\ 6 \\ 10 \\ 7 \end{bmatrix}. \end{aligned}$$

Then we get that $\vec{x} - \text{proj}_V(\vec{x}) = \frac{1}{9} \begin{bmatrix} -2 \\ 3 \\ -1 \\ 2 \end{bmatrix}$. It follows that

$$\begin{aligned} T(\vec{x}) &= T(\text{proj}_V(\vec{x})) + T(\vec{x} - \text{proj}_V(\vec{x})) \\ &= \text{proj}_V(\vec{x}) - \vec{x} + \text{proj}_V(\vec{x}) \\ &= \frac{1}{9} \begin{bmatrix} 11 \\ 6 \\ 10 \\ 7 \end{bmatrix} - \frac{1}{9} \begin{bmatrix} +2 \\ 3 \\ -1 \\ 2 \end{bmatrix} = \frac{1}{9} \begin{bmatrix} 13 \\ 3 \\ 11 \\ 5 \end{bmatrix}. \end{aligned}$$

(b') *Alternatively:* We have the basis $\{\vec{v}_1, \vec{v}_2\}$ for V , and a basis $\{\vec{v}_3, \vec{v}_4\}$ for $V^\perp$. We determine the coordinate matrix for $\vec{x} = [1 \ 1 \ 1 \ 1]^T$ with respect to the basis $\{\vec{v}_1, \dots, \vec{v}_4\}$ of $\mathbb{R}^4$. This is given as the solution of the system

$$\left[\begin{array}{cccc|c} -2 & 1 & -2 & -4 & 1 \\ -2 & 0 & 2 & 5 & 1 \\ 0 & 2 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 2 & 0 & 2 & 1 \end{array} \right].$$

By applying elementary row operations we get

$$\sim \left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 0 & 2 & 1 \\ 0 & 2 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 4 & 2 & 9 & 3 \\ 0 & 5 & -2 & 0 & 3 \end{array} \right] \sim \left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & -1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & \frac{1}{2} & 0 & \frac{1}{2} \\ 0 & 0 & 0 & 9 & 1 \\ 0 & 0 & -\frac{9}{2} & 0 & \frac{1}{2} \end{array} \right] \sim \left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 0 & 0 & -\frac{3}{9} \\ 0 & 1 & 0 & 0 & \frac{5}{9} \\ 0 & 0 & 1 & 0 & -\frac{1}{9} \\ 0 & 0 & 0 & 1 & \frac{1}{9} \end{array} \right].$$

So,

$$\vec{x} = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} = -\frac{3}{9}\vec{v}_1 + \frac{5}{9}\vec{v}_2 - \frac{1}{9}\vec{v}_3 + \frac{1}{9}\vec{v}_4.$$

And in particular we get that

$$T(\vec{x}) = -\frac{3}{9}\vec{v}_1 + \frac{5}{9}\vec{v}_2 + \frac{1}{9}\vec{v}_3 - \frac{1}{9}\vec{v}_4 = \frac{1}{9} \begin{bmatrix} 13 \\ 3 \\ 11 \\ 5 \end{bmatrix}.$$

Answer.

6. Determine a symmetric matrix A that satisfies the following.

- (a) The eigenspace corresponding to the eigenvalue $\lambda = 2$ is $[2t \ t \ -t]^T$, where t is a parameter.
 (b) The eigenspace corresponding to the eigenvalue $\lambda = 4$ has dimension two. **(4 p)**

Solution. The first condition (a) gives that $v = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix}$ is an eigenvector with eigenvalue

2. As the matrix A is symmetric, its different eigenspaces are orthogonal. So, the two dimensional eigenspace corresponding to the eigenvalue 4, is orthogonal to $\begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix}$. In other

words the eigenspace E_4 is given as the plane $2x + y - z = 0$. We choose an orthogonal basis $\{\vec{u}, \vec{w}\}$ for the plane;

$$u := \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} \quad \text{och} \quad w := \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix}.$$

This is not necessary, but does simplify our calculations that follow. In the basis $\{v, u, w\}$ the matrix representation of our linear map is the diagonal matrix

$$\begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 4 \end{bmatrix}.$$

The matrix we are looking for is the matrix representation in the standard basis. That means that

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix}^{-1}$$

We note, before we continue, that

$$\begin{bmatrix} 2 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix}^T \begin{bmatrix} 2 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 6 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix}.$$

Consequently the sought inverse matrix is given as the following product

$$\begin{bmatrix} 2 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix}^{-1} = \begin{bmatrix} 6 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{1}{6} & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{2} & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{3} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \end{bmatrix}.$$

We now proceed by calculating the matrix A ,

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{1}{6} & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{2} & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{3} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \end{bmatrix} =$$

$$\begin{aligned}
&= \begin{bmatrix} 2 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{1}{3} & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{4}{3} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \end{bmatrix} = \\
&= \begin{bmatrix} \frac{2}{3} & 0 & \frac{4}{3} \\ \frac{1}{3} & 2 & \frac{-4}{3} \\ \frac{-1}{3} & 2 & \frac{4}{3} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{8}{3} & \frac{-2}{3} & \frac{2}{3} \\ \frac{-2}{3} & \frac{11}{3} & \frac{1}{3} \\ \frac{1}{3} & \frac{1}{3} & \frac{11}{3} \end{bmatrix} = \frac{1}{3} \begin{bmatrix} 8 & -2 & 2 \\ -2 & 11 & 1 \\ 2 & 1 & 11 \end{bmatrix}.
\end{aligned}$$

DEL C

7. Determine the line L that passes through the point $P = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}$, and intersects both the lines
- (4 p)**

$$L_1 = \left\{ \begin{bmatrix} 3t \\ t \\ t+1 \end{bmatrix} \mid \text{tal } t \right\} \quad \text{and} \quad L_2 = \left\{ \begin{bmatrix} s \\ s+4 \\ 2s \end{bmatrix} \mid \text{tal } s \right\}.$$

Solution. A directional vector from the point P to a point Q on the line L_1 is $Q - P = \begin{bmatrix} 3t-1 \\ t-1 \\ t \end{bmatrix}^T$. And similarly we get the directional vector $\begin{bmatrix} s-1 \\ s+3 \\ 2s-1 \end{bmatrix}^T$ from P to a point on L_2 . We need to determine the numbers s and t such that the vectors $\begin{bmatrix} 3t-1 \\ t-1 \\ t \end{bmatrix}$ och $\begin{bmatrix} s-1 \\ s+3 \\ 2s-1 \end{bmatrix}$ are parallel. The vectors being parallel means that there exists a number λ solving the system

$$\begin{cases} 3t\lambda - \lambda = s - 1 \\ t\lambda - \lambda = s + 3 \\ t\lambda = 2s - 1. \end{cases}$$

We subtract the second equation from the first, and get that $2t\lambda = -4$. So $t\lambda = -2$. The third equation gives that $-2 = 2s - 1$, so $s = \frac{-1}{2}$. We use that information in the second equation $-2 - \lambda = \frac{-1}{2} + 3$, and we obtain that $\lambda = \frac{-9}{2}$. So $t = \frac{4}{9}$. One verifies that $\lambda = \frac{-9}{2}$, $t = \frac{4}{9}$ and $s = \frac{-1}{2}$ also satisfies the first equation.

We then have that $\begin{bmatrix} s-1 \\ s+3 \\ 2s-1 \end{bmatrix}$, with $s = \frac{-1}{2}$, is a directional vector for L . This vector is $\begin{bmatrix} -\frac{3}{2} \\ \frac{5}{2} \\ -2 \end{bmatrix}$, and then also $\begin{bmatrix} -3 \\ 5 \\ -4 \end{bmatrix}$ is a directional vector L .

The line L is $\begin{bmatrix} -3t+1 \\ 5t+1 \\ -4t+1 \end{bmatrix}$, where t is a parameter.

Answer.

8. Let $V_1 \subset V_2 \subset \cdots \subset V_n = \mathbb{R}^n$ be a collection of subspaces in $\mathbb{R}^n$ where V_k has dimension k for each k , and where V_{k-1} is a subspace in V_k for each $k \geq 2$. Such a collection is called a *flag*. Let $T: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$ be a linear map that *stabilizes* the flag. That means that for each $k = 1, 2, \dots, n$ and for each vector $v \in \mathbb{R}^n$ the implication $v \in V_k \Rightarrow T(v) \in V_k$ holds. Let $v_1, v_2, \dots, v_n$ be vectors in $\mathbb{R}^n$ such that $\text{span}\{v_1, v_2, \dots, v_k\} = V_k$ for each k . Show that the matrix representing T with respect to the basis $v_1, v_2, \dots, v_n$ is upper triangular. **(4 p)**

Solution. Let B denote the matrix representation of T with respect to the basis $v_1, v_2, \dots, v_n$. For each $k = 1, 2, \dots, n$ we have that v_k belongs to V_k , as $\text{span}\{v_1, v_2, \dots, v_k\} = V_k$. As T stabilizes the flag, we get that even $T(v_k)$ belongs to V_k . So $T(v_k)$ can be written as a linear combination $b_{1,k}v_1 + b_{2,k}v_2 + \cdots + b_{k,k}v_k$ where $b_{1,k}, b_{2,k}, \dots, b_{k,k}$ are real numbers. With respect to the basis $v_1, v_2, \dots, v_n$ we have that v_k and $T(v_k)$ have the coordinate vectors

$$\begin{bmatrix} 0 \\ \vdots \\ 0 \\ 1 \\ 0 \\ \vdots \\ 0 \end{bmatrix} \quad \text{respectively} \quad \begin{bmatrix} b_{1,k} \\ b_{2,k} \\ \vdots \\ b_{k,k} \\ 0 \\ \vdots \\ 0 \end{bmatrix},$$

where the singleton 1 occurs on row k . We conclude from this that

$$B = \begin{pmatrix} b_{1,1} & b_{1,2} & \cdots & b_{1,n} \\ 0 & b_{2,2} & \cdots & \vdots \\ \vdots & \ddots & \ddots & \vdots \\ 0 & \cdots & 0 & b_{n,n} \end{pmatrix}$$

, which is upper triangular.

9. The matrix

$$A = \frac{1}{10} \begin{bmatrix} 3 & 1 & 4 \\ 2 & 8 & 0 \\ 5 & 1 & 6 \end{bmatrix}$$

has eigenvectors $\vec{x}_1, \vec{x}_2, \vec{x}_3$ with corresponding eigenvalues

$$\lambda_1 = 1, \quad \lambda_2 = \frac{7 + \sqrt{57}}{20}, \quad \text{och} \quad \lambda_3 = \frac{7 - \sqrt{57}}{20}.$$

Let $X = \begin{bmatrix} a \\ b \\ c \end{bmatrix}$ be a vector with positive coefficients $a \geq 0, b \geq 0$ and $c \geq 0$ such that $a + b + c = 1$. Determine the point $A^n X$, when $n \rightarrow \infty$. (4 p)

Solution. We have three different eigenvalues, and know thereby that the eigenvectors $\vec{x}_1, \vec{x}_2$, and $\vec{x}_3$ form a basis for $\mathbb{R}^3$. Write X as a linear combination $X = \alpha_1 \vec{x}_1 + \alpha_2 \vec{x}_2 + \alpha_3 \vec{x}_3$. From the linearity of A^n we obtain that

$$\begin{aligned} A^n X &= \alpha_1 A^n \vec{x}_1 + \alpha_2 A^n \vec{x}_2 + \alpha_3 A^n \vec{x}_3 \\ &= \alpha_1 \lambda_1^n \vec{x}_1 + \alpha_2 \lambda_2^n \vec{x}_2 + \alpha_3 \lambda_3^n \vec{x}_3. \end{aligned}$$

We have that $|7 + \sqrt{57}| < 20$ and $|7 - \sqrt{57}| < 20$. This means that λ_2 and λ_3 have absolute values strictly less than 1, and when $n \rightarrow \infty$ then $\lambda_2^n \rightarrow 0$ and $\lambda_3^n \rightarrow 0$. The implication is that $A^n X \rightarrow \alpha_1 \vec{x}_1$ when $n \rightarrow \infty$. We need now to determine the line spanned by the eigenvector $\vec{x}_1$. The eigenvector $\vec{x}_1$ is one, non-trivial, solution to the homogeneous system given by the matrix

$$A - \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \frac{1}{10} \begin{bmatrix} -7 & 1 & 4 \\ 2 & -2 & 0 \\ 5 & 1 & -4 \end{bmatrix}.$$

Gauss-Jordan elimination gives

$$\begin{bmatrix} -7 & 1 & 4 \\ 2 & -2 & 0 \\ 5 & 1 & -4 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \\ -7 & 1 & 4 \\ 5 & 1 & -4 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 0 & -6 & 4 \\ 0 & 6 & -4 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 0 & -3 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}.$$

In other words, the eigenspace corresponding to the eigenvalue $\lambda_1 = 1$ are the vectors

$$\begin{bmatrix} \frac{2}{3}t \\ \frac{3}{3}t \\ t \end{bmatrix} \text{ where } t \text{ is a parameter.}$$

We then note that every column in the matrix A sum up to one. That implies that if we have a vector $X = [a \ b \ c]^T$ such that $a + b + c = 1$, then also the coefficients of AX sum up to one;

$$AX = \frac{1}{10} \begin{bmatrix} 3a + b + 4c \\ 2a + 8b \\ 5a + b + 6c \end{bmatrix},$$

and we have that

$$\frac{1}{10}(3a + b + 4c + 2a + 8b + 5a + b + 6c) = \frac{1}{10}10(a + b + c) = 1.$$

In other words the matrix A maps the plane $x + y + z = 1$ onto itself. We use now these two properties: One is that $A^n X$ converges towards the line $\text{Span}(\vec{x}_1)$, and the other property is that the coefficients of $A^n X$ are positive and sum up to one.

A point on the line $\text{Span}(\vec{x}_1)$ is of the form $\begin{bmatrix} \frac{2}{7}t \\ \frac{3}{7}t \\ \frac{3}{7}t \end{bmatrix}$, and the condition that the coefficients are positive and sum up to one gives that $t = \frac{3}{7}$. We therefore get that the vector $A^n X$ will converge towards

$$\begin{bmatrix} \frac{2}{7} \\ \frac{3}{7} \\ \frac{3}{7} \end{bmatrix}.$$
